

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
БРОЈ 78-23/02-2026
НОМЕР
23.2. 2026. ГОД.
ДИМИТРОВГРАД

Народна библиотека „Детко Петров“
Ул. Сутјеска 14, 18320 Димитровград
Тел. 010/360-042; 010/360-035
Mail: nbdetkopetrov@mts.rs
<http://bibliotekadimitrovgrad.rs>

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ „ДЕТКО ПЕТРОВ“ ЗА 2025. ГОДИНУ

1. Увод

1.1. Историјат установе, циљеви и мисија

Прво читалиште у Димитровграду (Цариброду) је, према званичним подацима, основано далеке 1898. године на иницијативу локалног глумачког друштва, које је почев од 1888. године функционисало у варошици, те читаву деценију играло представе како би прикупило средства за његово оснивање. Неки подаци из историје бугарских читалишта сведоче да је Читалиште у тадашњем Цариброду постојало и раније.

Након Првог светског рата, Нејским мировним договором из 1919. године, Цариброд са околином припао је Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца, што је снажно су утицало на све сфере живота, па и на културу. Новонастале друштвено-политичке промене довеле су до тога да 1919. године Цариброђани своје Читалиште са библиотеком преселе у село Драгоман, а након 6. новембра 1920. године, када је Цариброд и званично постао град у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца, цео књишки фонд Читалишта био је измештен у Софију, где се формирало Царибродско избегличко читалиште (Царибродско бежанско читалиште).

У периоду између два светска рата у граду је постојала Читаоница при Југословенском омладинском клубу. Културни живот у Цариброду тих година био је везан за рад различитих културно-уметничких друштава и других удружења, као што су Соколско друштво и Коло српских сестара.

Током Другог светског рата долази до оснивања новог читалишта у граду, као и неколико сеоских читалишта, те се ствара читалишни савез. Новембра 1941. године основано је Царибродско народно читалиште „Отец Паисиј“ да би годину дана касније дошло до спајања овог читалишта са Царибродским избегличким читалиштем из Софије. Непосредно после Другог светског рата у граду је основано читалиште „Христо Смирненски“. Оснивањем Дома културе, касније Центра за културу, библиотека постаје једна од делатности ове установе. У оквиру Центра, а сходно могућностима, библиотека развија различите активности за све структуре корисника.

Године 1996. Библиотека постаје самостална установа. Од свог осамостаљивања до данас, Народна библиотека Димитровград, а од 2004. Народна библиотека „Детко Петров“, организовањем различитих активности за све групе својих корисника тежи да постане културни лидер средине. Поред библиотечке делатности, од 1996. године при Библиотеци ради и Завичајна музејска збирка, а исте године покренута је и издавачка делатност. Бројни су културни програми (књижевне вечери, трибине, предавања, изложбе и др.) којима установа промовише мултикултуралност и показује своју улогу у промоцији бугарске културе у Србији, те улогу моста који повезује српску и бугарску културу.

Осим модернизованог библиотечког пословања, попуњавања фондова савременим публикацијама из свих области науке, културе и уметности, преко програмских активности, рада са децом, солидне издавачке делатности на два језика – српском и бугарском, до рада Завичајне музејске збирке, последњих година Библиотека у Димитровграду тежи да место културног лидера у средини потврди и едукацијом, ангажовањем и учешћем свог стручног кадра на бројним скуповима и конференцијама у земљи и земљама региона. Стална доедукација је пут ка бољој организацији библиотечког пословања и осмишљавања различитих услуга, које су посебно захтевне и важне у срединама као што је Димитровград.

Извештај о раду Народне библиотеке „Детко Петров“ за 2025. годину

И поред никада довољних средстава за организацију програма, Библиотека „Детко Петров“ у последњих десет година успела је да димитровградској читалачкој публици представи бројне еминентне српске и бугарске писце, да организацијом различитих сусрета афирмише стваралаштво локалних аутора, а посебно стваралаштво писаца бугарске националне мањине.

Библиотека је део COBISS породице, учинила је и прве значајне кораке ка дигитализацији грађе, активно се укључила у рад струковних удружења - Библиотекарског друштва Србије и Бугарске библиотечке асоцијације.

Период од 2008. до 2018. обележило је уређење и модернизација просторних услова за рад запослених и боравак корисника, набавка савремених уређаја и пружање нових услуга за све структуре корисника.

Захваљујући првенствено Министарству спољних послова Бугарске, изградњом летње сцене и посебне зграде за Завичајну музејску збирку у дворишту установе, те опремањем дечјег одељења и доградњом „Собе Детка Петрова“, Библиотека је постала модерна установа која је десет или осам сати дневно, од понедељка до петка, на располагању Димитровграђанима и гостима Димитровграда.

Више података о раду Библиотеке доступно је на сајту <http://bibliotekadimitrovgrad.rs>.

1.2. Правни основ за обављање делатности

Правни основ за обављање делатности Народне библиотеке „Детко Петров“ регулисан је следећим правним актима:

– Закон о култури („Сл. гласник РС” бр. 72/2009-3, 13/2016-3, 30/2016-3 (исправке), 6/2020-26, 47/2021-3, 78/2021-3, 76/2023-28);

– Закон о библиотечко-информационој делатности („Сл. гласник РС” бр. 52/2011-3, 78/2021-3)

– Закон о раду („Сл. гласник РС” бр. 24/2005; 61/2005; 54/2009; 32/2013; 75/2014; 13/2017 и 113/2017 и 95/2018 – аутентично тумачење, 109/2025 – др. закон);

– Закон о обавезном примерку публикација („Сл. гласник РС” бр. 52/2011-16, 13/2016-8);

– Закон о старој и реткој библиотечкој грађи („Сл. гласник РС” бр. 52/2011);

– Закон о издавању публикација („Сл. гласник РС” бр. 37/91, 53/93, 67/93, 48/94, 135/2004 и 11/2005);

– Закон о културним добрима („Сл. гласник РС” бр. 71/94, 52/2011 – др. закон, 99/2011 – др. закон);

– Закон о заштити права и слобода националних мањина („Сл. лист СРЈ“ бр. 11/2002, „Сл. лист СЦГ“ бр. 1/2003 – Уставна повеља и „Сл. гласник РС“ бр. 72/2009 – др. закон, 97/2013 – одлука УС и 47/2018)

– Закон о ауторском и сродним правима („Сл. гласник РС”, бр. 104/2009, 99/2011, 119/2012, 29/2016 – одлука УС и 66/2019);

– Закон о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС” бр. 35/2023);

– Закон о заштити од пожара („Сл. гласник РС” бр. 111/2009, 20/2015, 87/2018 и 87/2018 – др. закони);

– Уредба о условима које треба да испуњавају примерци ауторских дела и предмета сродних права који се депонују, уношење у евиденцију и депоновање ауторских дела и предмета сродних права и садржају евиденције депонованих ауторских дела и предмета сродних права, код надлежних органа („Сл. гласник РС” бр. 45/2010 од 03.07.2010. године);

Извештај о раду Народне библиотеке „Детко Петров“ за 2025. годину

– Правилник о националним стандардима за обављање библиотечко-информационе делатности („Сл. гласник РС” бр. 39/2013);

– Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Сл. гласник РС”, бр. 44/2001-3, 15/2002-5 (др. уредба), 30/2002-4, 32/2002-22 (исправка), 69/2002-12, 78/2002-8, 61/2003-1, 121/2003-3, 130/2003-57, 67/2004-3, 120/2004-9, 5/2005-1, 26/2005-3, 81/2005-3, 105/2005-3, 109/2005-11, 27/2006-3, 32/2006-3, 58/2006-3, 82/2006-3, 106/2006-3, 10/2007-3, 40/2007-3, 60/2007-3, 91/2007-4, 106/2007-3, 7/2008-3, 9/2008-3, 24/2008-3, 26/2008-8, 31/2008-16, 44/2008-9, 54/2008-3, 108/2008-12, 113/2008-55, 79/2009-4, 25/2010-4, 91/2010-143, 20/2011-3, 65/2011-3, 100/2011-61, 11/2012-13, 124/2012-50, 8/2013-20, 4/2014-6, 58/2014-3, 113/2017-276 (др. закон), 19/2021-16, 48/2021-7, 73/2023-3, 83/2023-10, 119/2023-17, 101/2024-3, 5/2025-10, 12/2025-3, 13/2025-6, 17/2025-43, 83/2025-3, 87/2025-4, 93/2025-7, 120/2025-4)

– Посебан колективни уговор за установе културе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединице локалне самоуправе („Сл. гласник РС” бр. 106/2018, бр. 3/2022, 114 од 20/2023.).

2. Набавка и обрада библиотечке грађе

Библиотечке јединице су и током 2025. године, набављане на два начина – куповином и поклоном. Критеријуми набавке књига и периодичних издања Библиотеке су у складу са културолошким профилем установе као и структуром корисника, а број набављених примерака условљен је финансијским могућностима.

Приликом набавке публикација, током целе извештајне године водило се рачуна о квалитетном попуњавању фонда, потребама корисника, актуелности наслова, али и обнављању фонда. Циљ је био да се у фонду Библиотеке нађу како популарни наслови, тако и они трајне уметничке вредности.

Начин набавке	Куповина	Поклон	Откуп Министарства културе РС	Локални обавезни примерак	Свега
Књиге на српском	558	435	107	17	1117
Књиге на другим језицима	-	583	-	31	614
СВЕГА	558	1018	107	48	1731

Табела 1: Приновљене публикације у 2025. години по начину набавке

Републички откуп за библиотеке, захваљујући којем је фонд књига на српском богатији за 107 наслова, донео је повећање, првенствено колекције стручне књиге и књига за децу. Откуп је од великог значаја за јавне библиотеке, али би требало нагласити да је наша Библиотека сврстана у 1. категорију (места која имају до 10.000 становника), те је сходно томе за набавку библиотечке грађе опредељено и најмање средстава. Новина која се тиче Откупа МКС била је та што су ове године у понуди биле књиге на ћириличном писму.

Извештај о раду Народне библиотеке „Детко Петров“ за 2025. годину

Библиотека је 2025. године, првенствено путем поклона, набавила значајан број књига на бугарском језику. Поред грађана Димитровграда, који редовно поклањају књиге Библиотеци, током извештајне године донације у књигама, савремене бугарске и преводне светске литературе, Библиотека је добијалала и од и појединаца из Републике Бугарске.

Библиотека свакодневно за своје кориснике набавља дневну штампу: *Вечерње новости, Политику и Спортски журнал*. Поред наведених, Библиотека набавља и часопис *Ново братство*, а путем локалног обавезног примерка и часопис *Културна алтернатива*.

Када се све наведено има у виду, а на основу статистичких података, може се закључити да је набавка монографских и серијских публикација у Библиотеци „Детко Петров“ током извештајне 2025. била на задовољавајућем нивоу.

Библиотека је крајем 2011. године започела рад на инвентарисању, каталошкој и аутоматској обради књига у програму COBISS. Закључно са 31. децембром 2025. године у COBISS је унето 19.125 записа монографских публикација. Ако се има у виду да Библиотека поседује преко 46.500 публикација на српском, бугарском и на страним језицима, значајан број серијских публикација и некњижне грађе, број од 19.125 је мање од половине, те је неопходно радити на инвентарисању и каталошкој обради књига како би цео фонд био у COBISS-у. Проблем је што на овом послу у Библиотеци ради само један библиотекар, који осим рада у COBISS-у, обавља друге активности.

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2025. преузета су 1534 записа. Поред новонабављених књига, обрађиван је стари фонд, те и у наредном периоду треба наставити са радом на његовом уношењу у COBISS базу података, што изискује доста времена и за шта је неопходна едукација запослених. За предстојећи период у плану је да се започне и са преузимањем записа из COBISS.BG, како би се средио фонд књига на бугарском језику.

Група		српски	бугарски	свега
0. Општа група		20		20
1. Филозофија		39		39
2. Религија		7		7
3. Друштвене науке		54		54
5. Природне науке		17		17
6. Примењене науке		60		60
7. Уметност		32		32
8. Књижевност и филологија	дом.	393	13	406
	стр.	613		613
9. Историја и географија		50		50

Књиге за децу	231	5	236
СВЕГА	1516	18	1534

Табела 4: Преузети записи из COBISS-а у 2025. години - УДК групе

3. Коришћење библиотечког фонда

Библиотеке „Детко Петров“ је током 2025. године са корисницима радила радним данима од 7.30 до 15 часова. Радно време Библиотеке је од 7 до 15 часова.

Корисницима су на располагању у слободном приступу сви фондови Библиотеке, а библиотекарима имају задатак да им пруже све неопходне информације везане за публикације које су им потребне.

Позајмљивање и коришћење библиотечке грађе и извора, пружање информација о траженим књигама, популарисање књиге и библиотеке путем изложби, издвајање књига за корицење и расход и друге послове током целе године реализује стручно особље Установе. Оно такође пружа информације о фондовима Библиотеке, проверава и проналази библиографске податке претрагом електронског и лисних каталога, а корисницима је обезбеђен и рачунар са приступом Интернету.¹

Корисници долазе са конкретно дефинисаним потребама, а знатан део њих тражи савете и информације од библиотекара. Такав рад захтева и додатно ангажовање радника библиотеке - упознавање са новим насловима, ишчитавање књига, упознавање са њиховом садржином, праћење медија и информација које се тичу књига, аутора, издаваштва, књижевних награда.

Поред свакодневног рада са читаоцима као што су упис, задужења и раздужења, издавање периодике и монографских публикација које се користе искључиво у читаоници, библиотечки радници су током године обављали и друге послове важне у структури добро уређеног библиотечког пословања: издвајане су књиге за књиговезачку поправку и препевез, читаоцима који касне са враћањем књига послате су опомене, вршен је отпис неактуалне грађе и вишкова, свакодневно су сређиване књиге у слободном приступу. Библиотекарима-информаторима су редовно пружали читаоцима стручну помоћ при избору литературе за семинарске и друге радове, информисали о фонду и новонабављеним књигама, упућивали на коришћење сервиса научних информација.

Током извештајне године НБ „Детко Петров“ је путем међубиблиотечке позајмице сарађивала са другим библиотекама. За потребе корисника позајмљене су 2 књиге - 1 књига из Народне библиотеке Пирот, 1 из Народне библиотеке Бор, а 26 књига је путем међубиблиотечке позајмице давано на коришћење од стране наше библиотеке, и то: две књиге позајмљене су Народној библиотеци Пирот, а 24 Универзитетској библиотеци у Нишу.

Извештајне године број корисника библиотечких услуга је 330. Један од разлога за мање коришћење библиотечких услуга јесте, свакако, доминација извора информација са Интернета. Узимајући и у обзир претходне године, нарочито од пандемије корона вируса, запажа се да је број новоуписаних корисника у благом паду у односу на године пре пандемије. Годинама уназад уочава се да број средњошколаца и студената који користе

¹ Неке од ових информација могуће је пронаћи и на званичном веб сајту Библиотеке www.bibliotekadimitrovgrad.rs

Извештај о раду Народне библиотеке „Детко Петров“ за 2025. годину

услуге библиотеке није на задовољавајућем нивоу и да се треба пронаћи механизам за мотивацију ове групе корисника.²

СВЕГА	Остали	Пољопривредници и	Радионици другим делатностима	Радионици непосредној производњи	Студенти	Ученици средње школе	Ученици основне школе	Предшколци
330	53	3	40	4	10	12	198	5

Табела 5: Структура читалаца по групама занимања у 2025. године³

Статистички подаци показују да је број позајмљених публикација у 2025. години – укупно 2861 позајмљена публикација на годишњем нивоу, од тога 2204 књига, што опет није на завидном нивоу ако се има у виду чињеница да је набавна политика Библиотеке последњих година много боља него раније.

Група	На српском	На бугарском	Укупно	
0. Општа група	2	-	2	
1. Филозофија	23	-	23	
2. Религија	2	1	3	
3. Друштвене науке	9	-	9	
5. Природне науке	13	1	14	
6. Примењене науке	16	-	16	
7. Уметност	13	1	14	
8. Књижевност и филологија	домаћа	409	89	498
	страна	766	3	769
9. Историја и географија	30	3	33	
Књиге за децу	801	22	823	

² Смањење броја ученика основне и средње школе који користе услуге библиотеке, првенствено када је реч о позајмљивању књига, условљено је побољшањем фондова школских библиотека који су све богатији.

³ 125 мушкараца и 205 жена

Извештај о раду Народне библиотеке „Детко Петров“ за 2025. годину

Укупно књига		2084	120	2204
Периоди ка	Новине	525	97	622
	Часописи	26	9	35
Укупно периодике		551	106	657
СВЕГА		2635	226	2861

Табела 6: Позајмљене публикације по групама УДК у 2025. години

На основу приказане табеле може се закључити да су највише су се изнајмљивале књиге за децу, затим наслови из стране и домаће књижевности, а најмање публикације из области опште групе, религије и друштвених наука, што је у потпуности у складу са профилом Библиотеке, која је јавна позајмна библиотека општег типа. Корисници су највише били заинтересовани за историјске теме и биографије познатих личности, проблем одрастања у савременом свету, а посебно су тражена нова издања из продукције великих домаћих издавача (Лагуне, Вулкана).

Публикације из референсне збирке (речници, енциклопедије, монографије) и ове године су биле тражене и корисницима смо омогућили да их користе у читаоници која је опремљена и компјутером. Реч је првенствено о ученицима основне школе и гимназије, као и студентима који у Библиотеци припремају семинарске и мастер радове, научним радницима и завичајним истраживачима који користе завичајну и архивску грађу коју Библиотека баштини.

СВЕГА	Остали	Пољопривредници	Радници у другим делатностима	Радници у непосредној производњи	Студенти	Ученици средње школе	Ученици основне школе	Деца предшколског узраста
1042	312	8	145	10	23	24	510	10

Табела 7: Посете по групама занимања у 2025. години

4. Програмске активности – књижевне вечери, трибине, промоције књига, пројекти и друго

Током 2025. године Народна библиотека „Детко Петров“ организовала је бројне програме који су својим квалитетом допринели побољшању културног живота у граду. Поред самосталних културних активности, Библиотека своје програме реализује у сарадњи са другим установама и институцијама у граду (Предшколском устаномом „8. септембар“, Основном школом „Христом Ботев“, Гимназијом „Св. Кирило и Методије“, Центром за

Извештај о раду Народне библиотеке „Детко Петров“ за 2025. годину

културу, Туристичком организацијом Цариброд, удружењима грађана), што додатно доприноси побољшању и квалитету културног живота.

Библиотеку и Завичајну музејску збирку током 2025. године у више наврата колективно су посећивали ученици основне школе и гимназије, присуствујући разним изложбама, предавањима, трибинама. Значајне су посете и завичајних писаца, дародаваца књига из Србије и Републике Бугарске, културних и научних радника као и потенцијалних партнера за реализацију пројеката.

У периоду од јануара до децембра 2025. године у Библиотеци „Детко Петров“ су реализовани следећи културни програми:

23. 1. 2025. год.

Додела награда на ликовно-литерарном конкурс у „Новогодишња прича“

Крајем 2024. године Библиотека је расписала ликовно-литерарни конкурс на тему „Новогодишња прича“ за ученике основних школа, на којем је пристигао велики број радова. Према одлуци жирија изабрани су најбољи радови и додељене награде.

Литерарни радови:

Категорија ученика од I до IV разреда основне школе:

1. место – Новогодишња прича, Сара Алексов IV, ОШ „Христо Ботев“, Димитровград
 2. место – Новогодишња прича, Маша Јеленковић IV, ОШ „Христо Ботев“, Димитровград
 3. место – Новогодишња прича, Давид Митровић III, ОШ „Вук Караџић“, Прилужје
- Похвале:
- Новогодишња прича, Калина Јовановић II, српска допунска школа, Кипар
Новогодишња прича, Миа Костић III, ОШ „Радован Ковачевић Максим“, Лебане
Новогодишња прича, Василије Видојевић II, ОШ „Вук Караџић“, Књажевац

Категорија ученика од V до VIII разреда основне школе:

1. место – Новогодишња прича, Максим Рангелов VI, ОШ „Христо Ботев“, Димитровград
 2. место – Новогодишња прича, Срна Миловановић V, ОШ „Радован Ковачевић Максим“, Лебане
 3. место – Новогодишња прича, Јована Николов VI, ОШ „Христо Ботев“, Димитровград
- Похвале:
- Новогодишња прича, Теодора Тасев VII, ОШ „Братства“, Звонце
Новогодишња прича, Катарина Христов V, ОШ „Христо Ботев“, Димитровград
Новогодишња прича, Данка Бојков V, ОШ „Христо Ботев“, Димитровград

Ликовни радови:

Категорија ученика од I до IV разреда основне школе:

1. место – Новогодишња прича, Неда Живић I, ОШ „Краљ Милутин“, Грачаница
2. место – Новогодишња прича, Лехел Чех IV, ОШ „Ј.Ј. Змај“, Суботица

Извештај о раду Народне библиотеке „Детко Петров“ за 2025. годину

3. место – Новогодишња прича, Николија Величков IV, ОШ „Христо Ботев“, Димитровград

Похвале:

Новогодишња прича, Доминик Бодре III, ОШ „Ј.Ј. Змај“, Суботица

Новогодишња прича, Нина Николић I, ОШ „Јастребачки партизани, Меровина

Новогодишња прича, Емина Мамужић I, ОШ „Ј.Ј.Змај“, Суботица

Категорија ученика од V до VIII разреда основне школе:

1. место – Новогодишња прича, Соња Перић VI, ОШ „Ј. Ј. Змај“, Суботица

2. место – Новогодишња прича, Ђурђина Николов VI, ОШ „Христо Ботев“, Димитровград

3. место – Новогодишња прича, Калина Ђоковић VI, ОШ „Ј.Ј. Змај“, Суботица

Похвале:

Новогодишња прича, Хана Копривица VI, ОШ „Вук Караџић“, Књажевац

Новогодишња прича, Ена Спасенов VI, ОШ „Христо Ботев“, Димитровград

Новогодишња прича, Немања Младенов VII, ОШ „Христо Ботев“, Димитровград

29. 1. 2025. год.

Промоција стваралаштва Наташе Панић у Момином проходу, Р. Бугарска

У оквиру сарадње између општина Димитровград и Костенец из Р. Бугарске, Народна библиотека „Детко Петров“ је у сарадњи са Народним читалиштем „Гео Милев – 1954“ из Моминог Прохода организовала представљање стваралаштва познате завичајне књижевнице Наташе Панић у овом месту.

Том приликом ауторка је великом броју присутних представила своја дела, која су изазвала велико интересовање публике, а нарочито њена дела која су преведена на бугарски језик.

5. 2. 2025. год.

Обележавање Светског дана читања наглас

Обележавањем Светског дана читања наглас истиче се значај читања, које развија машту и критичко мишљење, нарочито уколико је комбиновано са постављањем питања и разговором о прочитаном. Преко ФБ странице Библиотека обележен је Међународни дан читања на глас. Драгана Пешаковић, уредница културно-јавне и издавачке делатности, читала је поезију Елизабете Георгиев и Мирјане Бобић Мојсиловић. Деца која су тог дана посетила Библиотеку, читала су своје омиљене песме, приче и друге књижевне форме, након чега су исказивала своја запажања о прочитаном.

12. 2. 2025. год.

Предавање поводом обележавања Дана државности у Народној библиотеци „Детко Петров“

У организацији Народне библиотеке „Детко Петров“ одржано је предавање за ученике првог разреда димитровградске Гимназије поводом обележавања Дана државности.

Извештај о раду Народне библиотеке „Детко Петров“ за 2025. годину

Предавање су одржали Бојан Петров, професор историје у димитровградској гимназији, и Драган Марков, руководилац Завичајне музејске збирке при Библиотеци. Ученици су имали прилику да чују нешто више о историјату модерне српске државе и доношењу Устава Књажества Србије из 1835. године.

13. 2. 2025. год.

**Изложба радова пристиглих на
ликовно-литерарном конкурс у „Новогодишња прича“**

Након објављивања резултата пристиглих по конкурс у „Новогодишња прича“, изложени су сви пристигли радови. Изложба је била отворена до краја месеца, те су учитељи и васпитачи са децом долазили у Библиотеку и исту разгледали, трудећи се да код деце развијају машту, креативност и мотивишу их да стварају и учествују на конкурсима.

14. 2. 2025. год.

**Дружење са писцем Александром Јањушевићем
у димитровградској основној школи**

Народна библиотека „Детко Петров“ је за ученике млађих разреда Основне школе „Христо Ботев“, организовала дружење са децим писцем Александром Јањушевићем из Крагујевца, који је у виду интерактивне радионице са децом представио своје богато стваралаштво.

На самој радионици читане су и казиване његове песме, које су ученици, припремајући се за такмичење рецитатора, унапред припремили. Након програма писац је обишао и Библиотеку и поклонио неколико својих књига.

18. 2. 2025. год.

**Додела награда и похвала – награђенима са ликовно-литерарног
конкурса „Новогодишња прича“**

У библиотеци Основне школе „Христо Ботев“ додељене су награде и похвале награђеним ученицима. Драгана Пешаковић, уредница културно-јавне и издавачке делатности поделила је награђенима поклоне, затим су тај посебан тренутак овековечили једном заједничком фотографијом.

21. 2. 2025. год.

Обележавање Дана матерњег језика

Народна библиотека „Детко Петров“ организовала је за ученике четвртог разреда Основне школе „Христо Ботев“ радионицу поводом Дана матерњег језика, са циљем да се апострофира значај неговања и очувања матерњег језика. Том приликом са ученицима смо разговарали о значају језика, али и улози књижевности, књига и писаца за његово очување. Предавање о значју српског језика одржала је в.д директорка Ивана Тасков, професор српског језика и дипл. библиотекарка, док је предавање на бугарском језику одржао Николај Петров, лектор бугарског језика.

Извештај о раду Народне библиотеке „Детко Петров“ за 2025. годину

21. 2. 2025.

Књижевно вече са Аленом Ранђеловим

Пред многобројним љубитељима лепе речи, представљено је ново издање Библиотеке, роман „Исповест касапина из Устаничке улице“ завичајног аутора Алена Ранђелова. После романа „Легат“, пред читаоцима је ново дело овог младог и перспективног писца, који својим стваралаштвом доноси новине у завичајној књижевности. О роману су, поред самог аутора, говориле и Драгана Пешаковић и Миљана Ранђелов.

25. 2. 2025. год.

Радионица Баба Марта бързала

Ученици првог разреда Основне школе „Христо Ботев“, посетили су Народну библиотеку „Детко Петров.“ поводом празника, посвећеног 1. марту и мартеницама. Том приликом одржана је радионица под називом „Баба Марта бързала“. Деца су упозната са историјом мартенице, њеном симболиком и традицијом плетења и ношења исте. Заједнички смо читали приче о Пижи и Пенди, Баба Марти, пролећу, природи, након чега је одиграно пролећно коло.

5. 3. 2025. год.

Отварање традиционалне изложбе рукотворина поводом Дана жена

У организацији Библиотеке и Завичајне музејске збирке, а поводом 8. марта – Дана жена отворена је изложба карикатура наше суграђанке Маје Гаков. Изложбу је отворио руководилац Завичајне музејске збирке, Драган Марков. Изложба је изазвала велику пажњу и интересовање наших суграђана, али и ученика, који су у пратњи својих учитеља посет

19. 3. 2025. год.

Прваци у посети библиотеци

Димировградску библиотеку и ЗМЗ посетили су ученици првог разреда основне школе како би погледали изложбу карикатура наше суграђанке Маје Гаков. Том приликом разговарано је уметности, ликовном стваралаштву и техникама цртања, те су ученици добили инспирацију да се и сами опробају у изради карикатура.

21. 3. 2025. год.

Светски дан поезије

21. марта се обележава Светски дан поезије који је установљен од стране УНЕСКО-а 1999. год. Један од главних циљева обележавања дана поезије је да се подржи језичка различитост кроз песничко изражавање. Народна библиотека „Детко Петров“ овај дан је обележила поезијом наше завичајне ауторке Ане Тодоровић Радетић. Драгана Пешаковић, уредница културно-јавне и издавачке делатности читала је Анине песме из збирке поезије „Када сам била птица“ за ФБ страницу Библиотеке.

Извештај о раду Народне библиотеке „Детко Петров“ за 2025. годину

25. 3. 2025. год.

Представљање писца Стефана Стојкова из Костенеца, Р. Бугарска

У Народној библиотеци „Детко Петров“ представљена је збирка песама *Честица от моето срце* чији је аутор Стефан Стојков из Костенеца, Р. Бугарске. Поред гостију из Димитровграда, промоцији је присуствовала и публика из Костенеца. Модератор програма био је Николај Петров, сарадник Библиотеке и образовних институција у Димитровграду из Р. Бугарске.

27. 3. 2025. год.

Поетско вече са Данијелом Ивановић из Ниша

У Народној библиотеци „Детко Петров“ одржано је вече поезије, песникиње Даниеле Ивановић из Ниша. Пред љубитељима писане речи представљене су три збирке поезије: *Дозив љубави*, *Док трајем* и *Лице душе*. О збиркама су поред ауторке причали Драгана Пешаковић, уредница културно-јавне и издавачке делатности и Николај Петров, лектор. Публика је имала прилику да се упозна са хаику поезијом, насталом у средњем веку у Јапану.

1. 4. 2025. год.

**Посета књижевника за децу Власте Ценића
поводом Међународног дана дечије књиге**

Поводом Међународног дана дечије књиге Народну библиотеку „Детко Петров“ посетио је познати дечији књижевник и песник Власта Ценић. Тим поводом је за ученике млађих разреда Основне школе „Христо Ботев“ организован програм, где је Власта Ценић деци представио своју нову збирку поезије *Загрл'те их песме моје*. У тој збирци поезије су заступљени сви дечији песници: Јован Јовановић Змај, Љубивоје Ршумовић, Добрица Ерић, Мира Алечковић, Раша Попов, Мирослав Антић, Бранко Стевановић, Дејан Алексић...

2. 4. 2025. год.

Међународни дан дечије књиге

Традиционално сваке године поводом Међународног дана дечије књиге, ђаци прваци долазе у посету библиотеци. Ове године смо имали 46. првака. Кроз радионицу коју је водила Драгана Пешаковић, уредница културно-јавне и издавачке делатности, игре асоцијације, песму, дружење и смех, деца су се упознала са правилима понашања у библиотеци, са књигом, елементима књиге, картом књиге и са бајкама Ханса Кристијана Андерсена. Прваци су добили своје чланске карте, букмаркере и беџеве.

10. 4. 2025. год.

Општинска смотра рецитатора

У организацији Народне библиотеке „Детко Петров“ одржана је општинска смотра рецитатора. На смотри је учествовало 24 рецитаора, подељених у три групе: млађи, средњи

Извештај о раду Народне библиотеке „Детко Петров“ за 2025. годину

и старији узраст. Рецитаторе је оцењивао стручни жири у саставу: Милан Андрејевић глумац позоришта „Христо Ботев“, Јасмина Тодоров, библиотекар при Основној школи „Христо Ботев“ и Ратко Ставров, професор српског језика и књижевности у Гимназији „Свети Кирило и Методије“.

На окружно такмичење су се пласирали следећи такмичари:

Млађи узраст

Дарја Димитров која је рецитовала песму *Ларина шара* Елизабете Георгиев
Дуња Крумов која је рецитовала песму *Супер звезда Николета* Елизабете Георгиев
Лука Димитров са песмом Слатка песма Алксандра Јањушевића
Лорена Андрејев са песмом Песма о Љубици Весне Пешић
Емили Петров са песмом Шта је највеће? Мирослава Антића

Средњи узраст

Вељко Стојанов са песмом Горка песма Мирослава Антића
Анђела Димитров са песмом И то је љубав Елизабете Георгиев
Николина Димитров са песмом Врати ми сунце Елизабете Георгиев
Алекса Јовановић са песмом Пример за углед Владе Стоиљковића
Елена Огњанов са песмом Неповратна песма Мирослава Антића

Старији узраст

Уна Манчев са песмом Не дирај ми мајку Јелене Миленковић
Матеј Игов са песмом Исповест глумца Елизабете Георгиев
Иванина Петров рецитира песента Сљнце от Гергана Серафимова
Леа Ризов рецитира песента *Звездна порта* ет Елка Няголова
Окружна смотра рецитатора биће одржана 16.04. у Белој Паланци. На овогодишњој окружној смотри рецитатора учествовало је 47 рецитатора.

16. 4. 2025. год.

Окружна смотра рецитатора у Белој Паланци

На овогодишњој окружној смотри рецитатора, одржаној 16.04. у Белој Паланци, учествовало је 47 рецитатора.

У категорији млађег узраста ученици су распоређени на следећи начин:

I место – Александар Марковић са песмом Плави чуперак Мирослава Антића - Основна школа „Осми септембар“, Пирот

II место – Емили Петров са песмом Шта је највеће? Мирослава Антића - Основна школа „Христо Ботев“, Димитровград.

III место – Ника Маринковић са песмом Ветар Недељка Попадића - Основна школа „Љупче Шпанац“, Бела Паланка.

У категорији средњег узраста ученици су распоређени на следећи начин:

I место - Анђела Недељковић са песмом Рецитаторска песма, Срђана Попова, Основна школа „Љупче Шпанац“, Бела Паланка.

Извештај о раду Народне библиотеке „Детко Петров“ за 2025. годину

II место - Анђелија Јашаревић са песмом Прве љубави Данијеле Квас, - Основна школа „Свети Сава“, Пирот.

III место - Вељко Стојанов са песмом Горка песма Мирослава Антића, - Основна школа „Христо Ботев“, Димитровград.

У категорији старијег узраста ученици су рангирани на следећи начин:

I место - Доротеја Тошић са песмом Уз мене је тешко Маје Бабовић - Гимназија, Пирот.

II место - Уна Манчев са песмом Не дирај ми мајку Јелене Миленковић - Гимназија „Свети Кирило и Методије“, Димитровград.

III место - Кристина Гоцев са песмом А само сам те волела Елизабете Георгиев - Техничка школа, Пирот.

Жири је радио у следећем саставу: Невена Димитријевић, дипломирани драмски аудио-визуелни уметник, Александар Радуловић, глумац Народног позоришта из Пирота, Вера Цветановић, професор српског језика и књижевности и песникиња из Бабушнице и Наташа Панић, књижевница из Пирота.

30. 4. 2025. год.

**Обележавање Дана планете Земље
у издвојеном одељењу у с. Трнски Одоровци**

Поводом обележавање Дана планете Земље ученици и млади из Костенеца, при клубовима насталим по пројекту Youtpartnet и ученици основне школе у Жељуши посетили су издвојено одељење Основне школе „Христо Ботев“ у Трнским Одоровцима. Програму су присуствовали Ивана Тасков, директор Библиотеке и Николај Петров, лектор за бугарски језик. Ученици су са својим учитељима разговарали о значају очувања планете Земље и животне средине, а уз помоћ сликарки Татјане Лазов и Лане Ђуров су, користећи различите технике сликали на задату тему. Радови су потом у оквиру изложбе „Мали уметници великог срца“ били изложени у Галерији „Методи Мета Петров“ у Димитровграду.

13. 5. 2025. год.

Посета предшколаца

Народну библиотеку „Детко Петров,“ посетила је група деце предшколског узраста, за које је одржана радионица под називом *Причам ти причу*, коју је водила Драгана Пешаковић, уредница културно-јавне и издавачке делатости. Деца су имала прилику да чују шта су приче, како и где оне настају, а затим и где се чувају и како се могу пронаћи. Посебну пажњу привукла им Езопова басна „Корњача и зец“. Након разговора о прочитаном тексту, низа питања и одговора, деца су илустровала басну и ликове који су им се највише допали.

15. 5. 2025. год.

Промоција монографије о селу „Мазгош“ Цветка Иванова

У Народној библиотеци „Детко Петров“ је пред многобројном публиком представљена још једна монографија нашег завичајног хроничара села Цветка Иванова.

Извештај о раду Народне библиотеке „Детко Петров“ за 2025. годину

Модератори програма били су Тина Манчев, дипл. библиотекар завичајног одељења и Николај Петров, лектор.

28. 5. 2025. год.

Посета предшколаца Народној библиотеци „Детко Петров“

Народну библиотеку Детко Петров и Завичајну музејску збирку посетила је група деце из ПУ „8. септембар“. Деца су имала прилике да чују причу о старом новцу, коју им је испричао руководилац Завичајне музејске збирке Драган Марков и да погледају кованице и стари папирни новац у оквиру сталне поставке ЗМЗ.

12. 6. 2025. год.

Промоција стваралаштва Цветка Иванова у Костенецу, Р. Бугарска

У организацији Народне библиотеке „Детко Петров“ организовано је представљање стваралаштва завичајног аутора и хроничара Цветка Иванова у Костенецу, у Р. Бугарској. Иванов је присутнима говорио о својим делима, начину на који прикупља материјал, анегдотама током истраживачког рада, али и о изазовима са којима се сусреће у току рада. Модератор програма био је Николај Петров, лектор за бугарски језик.

19. 6. 2025. год.

Изложба и округли сто посвећени проф. др Марину Младенову

Народна библиотека „Детко Петров“ била је домаћин постер-изложбе и округлог стола, који су посвећени проф. др Марину Младенову. Програм је организован у оквиру пројекта *Српско-бугарске књижевне, језичке, културне и научне везе кроз векове*, према програму МОН-а Р. Бугарске, а под називом *Неиспричане историје Бугара*, чији је руководилац др Радостина Стојанова, лектор бугарског језика и проф. на Филолошком факултету у Београду. Присутнима се најпре обратила директорка Ивана Тасков апострофирајући велику улогу и допринос Марина Младенова за развој бугаристике. Изложбу је отворила проф. Рајна Драгићевић, проф. др на Филолошком факултету у Београду.

Након отварања и разгледања изложбе, одржан је округли сто. Међу гостима, чија су се излагања могла чути били су професори Филолошког факултета Југозападног универзитета „Неофит Рилски“: доц. Лчезар Перчеклијски, доц. Биљана Тодорова, доц. Бојка Илиева Пензова и гл. ас. Љупка Ненова. Проф. др Рајна Драгићевић са катедре за српски језик са јужнословенским језицима на београдском универзитету била је и излагач, али модератор округлог стола, где се говорило о значају и доприносу проф. др Марина Младенова, не само за бугаристику већ и србистику.

26. 6. 2025. год.

Промоција књиге

Кнежевина Србија и Берлински конгрес Бојана Петрова

У Народној библиотеци „Детко Петров“, представљена је књига „Кнежевина Србија и Берлински конгрес“ аутора Бојана Петрова. Модератор вечери био је Драган Марков,

Извештај о раду Народне библиотеке „Детко Петров“ за 2025. годину

дипломирани историчар и археолог и руководилац Завичајне музејске збирке. Поред аутора о књизи су говорили Предраг Видановић, историчар, виши архивиста и рецензент књиге и Давор Лазаревић, директор Историјског архива Пирот. Присутни су се упознали са овим историјским догађајем и чињеницама релевантним за ове крајеве.

18. 7. 2025. год.

Посета и програм Удружења пензионера из Пирота

Градска организација пензионера из Пирота је, уз подршку Народне библиотеке „Детко Петров“ и Удружења пензионера из Димитровграда, организовала у петак, 18. јула, културно-забавни програм под називом „Седенћа“, којој су претходиле спортске игре и изложба рукотворина. Окупљени су уживали у музичком програму, поезији локалних аутора, али наступима глумаца који су казивали текстове из познатих књижевних дела.

1. 8. 2025. – 8. 8. 2025. год.

Летње ликовно-литерарне радионице *Библиолето*

Извештајне године Библиотека је традиционално организовала летње ликовно-литерарне радионице за децу узраста од 7 до 14 година, у периоду од 1. до 8. августа. За учешће се пријавило близу 70 радионичара из Димитровграда, Ниша, Београда, Софије...

Првог дана је била радионица упознавања, након чега су деца цртала и бојила на слободну тему. Другог дана смо стварали причу на тему: *Моја библиотека, Моја омиљена књига, Књига је мој најбољи друг*. Трећег дана смо имали радионицу на тему: *Како настаје филм*. Радионицу је за малишане одржао Димитрије Ранчев, професионални фотограф, који је пратио наше радионице од првог дана и прикупљао материјал за филм. Четврти дан је био резервисан за позориште. Заједно са децом одгледали смо дејчу представу „Заглуми се, постани ал’ дете остани“ у извођењу пиротског позорита. Петог дана само правили рам за слику, а последњег, шестог дана смо израђивали и кројили гардеробу за лутке.

Филм о *Библиолету*, чији су главни актери деца, снимео је и монтирао Димитрије Ранчев, а деца су на флеш меморијама добила филм у коме су они главни актери наше приче.

12. 8. 2025. год.

Омладински фестивал и обележавање Дана малдих у оквиру пројекта

Клубови, настали у оквиру пројекта YOUTHPartNET, а у организацији Народне библиотеке „Детко Петров“ и Општине Димитровград обележили су Међународни дан младих Омладинским фестивалом у Димитровграду. Димитровград су том приликом посетили омладинци и ментори клубова из Костенеца и Моминог Прохода, као и званична делегација општине Костенец. Млади су са обе стране границе били презадовољни организованим сусретом, којим је настављена сарадња и партнерство, настало у оквиру реализације пројекта у току 2023. године.

13. 8. 2025. год.

**Радни састанак са партнерима и гостима
из општина Костенец и Момин Проход**

Након фестивала, 13. 8. 2025. године у просторијама Библиотеке одржан је састанак, коме су присуствовале: Ивана Тасков, Бојка Кичукова, Сашка Хаџијска, запослени из Библиотеке „Детко Петров“, већници из Скупштине града Костенеца и запослени из НЧ „Гео Милев 1954“ из Моминог Прохода, те је, тим поводом, разговарано о утисцима са Фестивала и одрживости пројекта. Констатовано је да ћемо и у наредном периоду наставити да негујемо сарадњу која се проширила и на културни аспект у виду промоције завичајних писаца и презентације њиховог стваралаштва.

28. 8. 2025. год.

Промоција збирке прича „Е, ка се сетим...“ Душана Јовановића

Пред многобројном публиком, у дворишту Етно куће *Погановска шопка* представљена је збирка прича *Е, ка се сетим...* аутора Душана Јовановића, чији је издавач НБ „Детко Петров“. У овој збирци прича, аутор је, са пуно емоција, оживео сећања из свог детињства. Модератор вечери је била уредница културно-јавне и издавачке делатности Драгана Пешаковић, а одломке из прича, читао је новинар и глумац Борис Лазаров, уз музичку пратњу Александра Васова и Драгољуба Пејчева.

8. 9. 2025. год.

Отварање изложбе са летњих радионица под називом *Библиолето*

У понедељак, 8. септембра, отворена је изложба радова, насталих у оквиру летњих радионица под називом *Библиолето*. Изложбу је отворила Драгана Пешаковић, уредница културно-јавне и издавачке делатности. Отварању су присуствовали полазници радионица у пратњи својих родитеља. Том приликом премијерно је приказан филм, који је пратио стваралачки рад полазника радионица, те су свим учесницима додељене захвалнице и видео-материјал.

10. 9. 2025. год.

Посета ученика другог и четвртог разреда основне школе

Ученици другог и четвртог разреда димитровградске основне школе посетили су изложбу са летњих радионица у библиотеци. Они су са својим учитељицама разгледали радове својих вршњака и другара, који су се у току лета креативно дружили у Библиотеци.

25. 9. 2025. год.

Представљање стваралаштва Јелене Бачић Алимпић

У димитровградској библиотеци представљено је стваралаштво наше познате књижевнице Јелене Бачић Алимпић, која је једна од најчитанијих домаћих књижевница међу корисницима наше Библиотеке. Разговор је водила Драгана Пешаковић, уредница културно-јавне и издавачке делатности.

Извештај о раду Народне библиотеке „Детко Петров“ за 2025. годину

Јелена Бачић Алимпих је ауторка романа бестселера „Рингишпил“, који је преведен на македонски, турски, словачки и бугарски језик, и две године заредом проглашаван најчитанијом књигом домаћег аутора. Поред овог, и сви остали романи налазе се на топ листама познатих издавача и књижара.

6. 10. 2025. – 10. 10. 2025. год. Обележавање Дечије недеље

Ове године Дечја недеља се обележавала под слоганом „Имам права да се играм, да се смејем, маштам, стварам и у бољи свет претварам“. Народна библиотека „Детко Петров“ је припремила низ активности за децу.

У понедељак, 6. октобра, директорка НБ „Детко Петров“ Ивана Тасков и уредница културно-јавне издавачке делатности Драгана Пешаковић, посетиле су прваке у Основној школи „Христо Ботев“ и поклониле им књигу *Мој читалачки дневник*. Кроз радионицу едукативног карактера, игру и смех решавали су разне задатке и упознали се са правилима понашања у библиотеци.

У уторак, 7. октобра, дружиле су се малишанима из ПУ „8. септембар“. Посетиле су објекте: „Лептирић“, „Пчелица“ и „Колибри“. Библиотекарка Драгана Пешаковић, испричала је причу *Жућа иде у вртић* – Ерика Хила. Након тога су играли уз песму *Прсте има рука свака*. Дружење су наставали рецитовањем, игром и смехом. Такође, деца су имала могућност да се упознају са књигама прилагођеним њиховом узрасту.

У четвртак, 9. октобра, у великој сали Центра за културу за ученике од првог до четвртог разреда организовано је дружење са књижевницом Лелом Стојановић.

17.10.2025. год. Радионица – Инсекти

Одржана је радионица са малишанима из ПУ „8. септембар“, средња вртићка група „Искрице“. Радионицу је одржала Драгана Пешаковић, уредница културно-јавне и издавачке делатности. Причали смо о инсектима, одгледали едукативни видео на тему: *Лептир*, а онда су деца бојила лептире, бубамаре и пчелице.

21. 10. 2025. год. Промоција књиге *Не се знае, знае ли се* Момчила Андрејевића

Пред многобројном публиком у димитровградској библиотеци представљена је књига – збирка прозе, поезије и кратких текстова некадашњег библиотекара Момчила Андрејевића под називом „Не се знае, знае ли се.“ О стваралаштву аутора, који је обележио културни живот Димитровграда говорили су: Елизабета Георгиев, уредник књиге и модератор, његов унук Милан Андрејевић и дугогодишњи пријатељ и сарадник, глумац позоришта „Христо Ботев“ Слободан Алексић.

Публика је имала прилике да током промоције погледа кратке видео-материјале и анегдоте Момчила Андрејевића и његових пријатеља са којима је сарађивао и које су емитоване на Телевизији Цариброд деведесетих година.

Извештај о раду Народне библиотеке „Детко Петров“ за 2025. годину

6. 11. 2025. год.

Отварање изложбе поводом Вукове недеље

У Народној библиотеци Детко Петров традиционални је поводом Вукове недеље отворена изложба рукотворина. Ове године су се својим рукотворинама представили Надежда и Душан Јовановић из етно-куће *Погановска шопка*. Међу експонатима су били различити декоративни предмети од природних материјала. Изложбу је отворио руководилац Завичајне музејске збирке Драган Марков.

7. 11. 2025. год.

Посета малишана из ПУ „8. септембар“

И ове године су библиотеку поводом Вукове недеље посетили малишани из ПУ „8. септембар“. Након радионице о животу и делу Вука Караџића, коју је одржала библиотекарка Драгана Пешаковић, малишани су са својим васпитачицама погледали су изложбу рукотворина породице Јовановић.

12. 11. 2025. год.

Посета две групе малишана предшколског узраста

Малишани из објекта “Колибри” из Жељуше посетили су Библиотеку. Након одржане радионице о животу и делу Вука Караџића, погледали су изложбу рукотворина породице Јовановић.

14. 11. 2025. год.

Радионица О Вуку Краџићу

Ученици првог разреда Основне школе „Христо Ботев“ посетили су библиотеку. Разговарали смо о животу и делу Вука Караџића, његовом значају и доприносу. Ученици су искористили прилику да погледају изложбу рукотворина породице Јовановић, обишли су дечије одељење и Завичајну музејску збирку.

20. 11. 2025. год.

Посета ученика другог разреда

Ученици другог разреда основне школе, посетили су библиотеку поводом Вукове недеље. Након кратке радионице о животу и делу Вука Караџића, погледали су изложбу рукотворина породице Јовановић, обишли су дечије одељење и Завичајну музејску збирку.

21. 11. 2025. год.

Дружење са ученицима трећег разреда

Поводом Вукове недеље библиотеку су посетили ученици трећег разреда основне школе. Након радионице о животу и делу Вука Караџића, погледали су изложбу рукотворина породице Јовановић, обишли дечије одељење и Завичајну музејску збирку.

Извештај о раду Народне библиотеке „Детко Петров“ за 2025. годину

9. 12. 2025. год.

Беседа о срцу - др Дејан Христов

Дејан Христов, кардиолог пореклом из Димитровграда, који живи и ради у Нишу одржао је пред бројном публиком *Беседу о срцу*, представивши овај орган кроз различите аспекте: медицину, историју, културу, музику, психологију и филм. Само предавање било је поткрепљено како едукативним, тако и занимљивим подацима и чињеницама о овом кључном органу за човека.

26. 12. 2025 год.

Представљање писца Стевана Милошевића

У организацији Народне библиотеке „Детко Петров“ своје стваралаштво је ученицима од првог до четвртог разреда представио дечји писац Стеван Милошевић, учитељ и вероучитељ. Своје стихове представио је на занимљив начин ученицима који све време активно учествовали.

5. Издавачка делатност

У извештајној години Библиотека стоји иза 7 нових наслова на бугарском и на српском језику.

Сходно интерном *Правилнику о издавачкој делатности Народне библиотеке „Детко Петров“* прави се план издавачких пројеката, који током године може и да се промени. Организација и реализација издавачких пројеката је обиман и озбиљан посао који захтева значајно ангажовање стручних радника, почев од сређивања рукописа, лектуре, коректуре, припреме за штампу, уређивачких послова, контаката са штампарима, до каталогизације, промоције и презентације објављене публикације.

Књиге које су припремљене и послате у штампу крајем 2024, а из штампе изашле 2025. године су:

1. *Касапин из Устаничке улице* Алена Ранђелова

2. *Не се знае знае ли се* Момчила Андрејевића

Књиге које су припремљене и објављене у току 2025. године су:

3. *Селата от Забърдието – някога и сега* Цветанке Андреев

4. *Мазгош* – Цветко Иванов

5. *Е, ка се сетим* – Душан Јовановић

6. *Црна трешња* – Лидије Игић

7. *Повратак светлости* Љиљане Јотов

У току извештајне године припремљена је и књига *Лековито биље и рецепти са Старе планине* Наташе Панић, која ће бити објављена 2026. године.

6. Извештај о раду Завичајне Музејске Збирке за 2025. годину

Током 2025. године Завичајна музејска збирка реализовала је следеће активности:

Извештај о раду Народне библиотеке „Детко Петров“ за 2025. годину

Стандардне музеолошке активности, сређивање документације и обележавање важнијих догађаја и активности, набавка нових музеолошких предмета и стручне литературе.

Током извештајне године настављена је делатност Завичајне музејске збирке са истраживањем и прикупљањем материјала са археолошких налаза, ископавање, рекогносцирања и случајних налаза; прикупљањем етнографских предмета, записивање усменог културног блага и обичаја овога краја; прикупљањем историјске документације и фотографија; евидентирањем, обрадом и проучавањем прикупљеног материјала; сигналирање и упис у инвентарну књигу и инвентарне картоне.

Током године фонд Завичајне музејске збирке обогаћен је за 1 нови предмет из етнографије и 5 старих фотографија, које су описане, скениране и смештене у музејском депоу.

Табела предмета у Завичајној музејској збирци:

	Свега	при род њач ке	исто ријс ке	кул тур не- ист ори јске	архео лошке	нумиз матич ке	етног рафс ке	уме тни чке	Пр им. уме тно сти	На уч. и те хн ич ке	ост але	Неин вента рисан и предм ети
укуп но	2671	21	77		286	235	486	28		10	775	754
изло жени	806	21	56		206	12	415			10	86	
неиз ложе ни	1865		21		80	223	71	28			689	754

Традиционално су поводом Дана жена – 8. марта и Вукове недеље организоване изложбе рукотворина наших суграђана и суграђанки.

У просторијама Народне библиотеке „Детко Петров“ 5. марта 2025. године, а поводом Дана жена отворена је изложба карикатура ауторке Маје Гаков из Димитровграда.

Поводом обележавања Вукове недеље отворена је изложба предмета израђених од природних материјала аутора Надежде и Душана Јовановића из етно-куће „ Погановска шопка“ из села Поганово.

Презентација културног блага

У презентацији културног наслеђа овог краја завичајна музејска збирка се укључила и у савремена токове презентовања путем интернета.

Са радом је и ове године наставила Археолошко-етнографска секција са ученицима Гимназије „Свети Кирило и Методије“ из Димитровграда. Ова секција постоји већ 28

Извештај о раду Народне библиотеке „Детко Петров“ за 2025. годину

година и путем различитих презентација о нашим културним добрима упознаје младе генерације са нашим наслеђем и традицијом.

Квалитетна је била сарадња и локалним медијима - РТ „Цариброд“ и Интернет порталом *ФАР*, који су пропратили све наше активности.

Дана 27. 3. 2025. године снимљен је телевизијски прилог о Народној библиотеци „Детко Петров“ и Завичајној музејској збирци у Димитровграду за ТВ Зона Плус из Ниша. Назив емисије је „Они су понос Цариброда“, а говорили су директорка библиотеке Ивана Тасков и руководилац завичајне музејске збирке Драган Марков.

Посете

Стална музејска збирка је током 2025. године имала више појединачних и групних посета из земље и иностранства, људи пореклом из овог краја и странаца, углавном из Републике Бугарске. Организоване су групне посете, као што су посете полазника предшколске установе „8.септембар“ и ученика Основне школе „Христо Ботев“ из Димитровграда. Музеј су посетили и учесници Ликовне колоније „Погановски манастир 2025“, као и многи други заинтересовани. Укупан број посетилаца у 2025. години је био 396.

Музејска библиотека

НАИМ-БАН из Софије поклатио је Музејској библиотеци нових 15 књига и каталога из области археологије. Овај вредан поклон уручен је на иницијативу археолога Снежане Горјанове, представнице овог Института.

Укупан број наслова који поседује Музејска библиотека је 728. Током године настављено је са израдом библиографије.

7. Едукација запослених, кадрови и организација

Током 2025. године настављена је едукација кадрова са циљем додатног образовања и стицања нових вештина за унапређења квалитета рада. Запослени су присуствовали на два семинара у организацији матичне Народне библиотеке Пирот.

У оквиру сталног стручног усавршавања из области библиотечко-информационе делатности запослени су присуствовали акредитованом семинару за библиотекаре Пиротског округа на тему „Библиотеке, модерни центри заједница“. Предавачи су биле Бојана Маринчић из Народне библиотеке у Ужицу и Јелена Вучинић из Народне библиотеке Србије.

Запослени су у оквиру програма сталног стручног усавршавања присуствовали стручно-научном скупу *Библионет*, који се ове године одржавао у Пироту, а тема овогодишњег *Библионета* била је *Откључавање снаге речи: промоција књиге и читања у библиотекама*.

Такође, запослени су присуствовали и акредитованом семинару на тему *Од полица до екрана: библиотекари и будућност отворених образовних извора*. Семинар је био посвећен едукацији и приближавању концепта отворених образовних извора (Open Educational Resources – OER) библиотекарима, са циљем унапређивања професионалних

Извештај о раду Народне библиотеке „Детко Петров“ за 2025. годину

знања, рада библиотека и подршке корисницима у савременом дигиталном окружењу. Ауторке акредитованог програма су др Александра Тртовац, и др Наташа Дакић из Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ у Београду.

Запослени на месту руководиоца Завичајне музејске збирке при Библиотеци, положио је стручни испит и стекао звање кустоса, те су сви запослени са положеним стручним испитом.

Запослена Елизабета Георгиев, дипл. библиотекар саветник, од фебруара 2025. године није у радном односу.

8. Презентација активности Библиотеке - Facebook профил, интернет презентација, медији

Све активности и програми које је установа реализовала током 2025. године представљене су на Фејсбук профилу и интернет презентацији Библиотеке. Друштвена мрежа Фејсбук показала се веома функционалном и корисном за промоцију рада Установе, па је писање објава за Фејсбук страницу (<https://www.facebook.com/detko.petrov>) и информација на интернет презентацију (<http://bibliotekadimitrovgrad.rs>) задужење библиотекарке Драгане Пешаковић.

У периоду од јануара до краја године на Фејсбуку је постављено близу 120 објава, а на интернет презентацији Библиотеке 24 обавештења.

Поред интерне презентације, све активности Библиотеке, кроз вести, прилоге, репортаже, текстове и наменске емисије, редовно прате и локални медији – Радио телевизија Цариброд, Интернет портал „Фар“ и лист „Ново Братство“.

Интересовање за рад Библиотеке исказује и Телевизија Пирот, а Радио телевизија Србије је средином године снимала емисију о култури и традицији бугарске националне мањине. Портал *Тилим* је такође објавио текст о раду Библиотеке под називом *Улога културних програма у Библиотеци у очувању бугарског идентитета*.

Почетком године телевизија *Зона плус* из Ниша снимала је емисију „С тях се гордеем“ о Библиотеци и Завичајној музејској збирци при Установи.

9. Инвестиције

Током целе године радило се на одржавању и унапређењу квалитета рада кроз редовно одржавање и сервисирање опреме и имовине библиотеке.

Према препоруци лица задуженог за безбедност на раду купљене су канцеларијске столице за запослене у библиотеци. Такође, услед увећања библиотечке грађе, обезбеђене су полице за књиге у укупној дужини од 13 метара, а набављен је и намештај за хол (4 фотеле и клуб сто).

Купљена су и два рачунара, која се налазе на позајмном одељењу, а стари лустери, који су се налазили у депоима замењени лед панелима, ради бољег и економичнијег осветљења.

10. Сарадња са другим институцијама

Народна библиотека „Детко Петров“ годинама уназад негује квалитетну сарадњу са свим институцијама у граду. Имајући у виду посао који ова институција обавља, најинтензивнија је сарадња са Центром за културу, али је Библиотека позната и по дугогодишњој сарадњи са свим образовним установама у граду (Предшколском устаномом „8. септембар“, Основном школом „Христо Ботев“, Гимназијом „Св. Кирило и Методије“, као и Средњом стручном школом из Пирота), као и ОШ „Братство“, која се налази у селу Звонци.

Поред институција на локалу, Библиотека има традиционално добру сарадњу и са другим институцијама у округу, међу којима су: Народна библиотека Пирот, Народна библиотека Бабушница и Народна библиотека „Вук Караџић“ из Беле Паланке. Треба нагласити и сарадњу са Националном библиотеком „Свети Кирило и Методије“ из Софије, Музејем „Понишавља“ из Пирота као и другим библиотекама и музејима у земљи и Републици Бугарској.

Што се медија тиче, Библиотека има негује добру сарадњу са медијима на локалу – РТВ Цариброд и Интернет порталом „Фар“, који редовно прате све наше активности и бројним прилозима популаришу библиотечку и музејску делатност. Активности Библиотеке, поред наведених медија, редовно прати и извештава лист „Ново Братство“.

ЈП „Комуналац“ из Димитровграда још је једна од институција са којом имамо дугогодишњу добру сарадњу. Из овог предузећа нам по потреби пружају услуге домара и механизације и учествују у организацији и реализацији службених путовања за све запослене у Установи. На тај начин дају свој допринос на унапређењу културе у локалној заједници.

Библиотека сарађује и са невладиним организацијама из целе Србије, који кроз реализацију својих пројеката промовишу рад Библиотеке.

Интензивну сарадњу имамо са Патронажном службом при Дому здравља у Димитровграду, Туристичком организацијом Цариброд, фондацијом „Замисли живот“ и удружењем „Балкан Архитрав“ Димитровград.

11. Финансијски извештај народне библиотеке „Детко Петров“ Димитровград за 2025. годину

Редни број	Ек. код	Опис	План 2015	Извршење	Ловис рибарање	Ловис рибарање	репрезентација	Процент према плану
132	4111	Плате, додаци и накнаде запослених	730000	690000	690000	690000	6899150,92	100
133	4121	Доприноси за пензионо и инвалидско осигурање	740000	690000	690000	690000	689915,09	100
133	4122	Доприноси за здравство	370000	356000	356000	356000	355000	100
134	4143	Отпремнине и помоћи	1200000	1200000	20000	20000	0	0
134	4141	исплата накнада за време одсуствовања с посла	20000	20000	188000	188000	0	0
135	4144	Помоћ у лечењу запосленог или друге помоћи	80000	80000	1200000	1200000	1158499,2	97
136	4151	Накнада трошкова за запослене	150000	150000	130000	130000	111757,5	86
137	4161	Награде запосленима и остали посебни расходи	576000	576000	576000	916000	884979,98	97
137	4211	Трошкови платног промета и банкарских услуга	40000	50000	50000	50000	18424,23	37
137	4212	Енергетске услуге	1200000	1200000	1200000	1041246,94	87	
137	4213	Комуналне услуге	832000	832000	832000	770768,02	93	
137	4214	Услуге комуникација	170000	170000	170000	156090,3	92	
137	4215	Трошкови осигурања	120000	120000	120000	65057,22	54	
138	4219	Остали трошкови	50000	50000	50000	12149,6	24	
139	4221	Трошкови службених путовања у земљи	120000	150000	200000	179650,59	90	
139	4231	Административне услуге	20000	20000	20000	0	0	
139	4232	Компјутерске услуге	120000	120000	120000	114410	95	
139	4234	Услуге образовања и усавршавања запослених	250000	250000	200000	116200	58	
139	4235	Стручне услуге	700000	500000	500000	239524,64	52	
139	4236	Услуге за домаћинство и угоститељство	850000	750000	750000	703037,31	94	
139	4237	Репрезентација	200000	200000	200000	105407	53	
140	4239	Остале опште услуге	130000	120000	120000	44408	37	
140	4242	Услуге образовања, културе и спорта	100000	100000	100000	49246,37	49	
141	4243	Остале медицинске услуге	350000	350000	350000	298982,48	85	
141	4251	Текуче поплаке и одржавање зграда	570000	15000	15000	0	0	
142	4252	Текуче поплаке и одржавање опреме	100000	100000	100000	243381,6	43	
142	4261	Административни материјал	80000	100000	100000	50100	50	
142	4268	Материјал за одржавање хигијене и угоститељс	75000	75000	85000	108673	91	
142	4269	Материјал за посебне намене	70000	70000	70000	56267	66	
144	5122	Административна опрема	550000	550000	550000	549955	16	
144	5151	Нематеријална имовина	500000	500000	500000	499979,64	100	
Пројекат: Омладински фестивал								
154	4236	Угоститељске услуге	265000	265000	265000	265000	100	
154	4234	Услуге информисања	60000	60000	60000	59960	100	
154	4239	Остале опште услуге	70000	70000	70000	0	0	
153	4215	Трошкови осигурања	25000	25000	25000	0	0	
154	4237	Репрезентација	25000	25000	25000	25000	100	
Рационализација библиотеке								
156	4261	Административни материјал	12000	12000	12000	11955	100	
155	4236	Угоститељске услуге	20000	20000	20000	20000	100	
155	4234	Услуге информисања	45000	45000	45000	45000	100	
4235		Стручне услуге (youth part net)						
		Стручне услуге (youth part net)						
		Укупно :	18.160.000,00	17.456.000,00	17.913.000,00	15980476,63		

У Димитровграду: 23.02.2016
Ивана Тасков, директор

Финансијски извештај 2025 Народна библиотека Детко Петров

Редни број	Ек.класа	Опис	План 2025	Први ребаланс	Други ребаланс	реализација	Процент реализације
132	4111	Плате, додаци и накнаде запослених	730000	690000	690000	6899150,92	100
133	4121	Доприноси за пензијско и инвалидско осигурање	740000	690000	690000	689915,09	100
133	4122	Доприноси за здравство	370000	356000	355000	355000	100
134	4143	Отпремнине и помоћи	1200000	1200000	20000	0	0
134	4144	Исплата накнада за време одсуствовања с посла	20000	20000	188000	0	0
135	4144	Помоћ у лечењу запосленог или друге помоћи	80000	80000	1200000	1158499,2	97
136	4151	Накнада трошкова за запослене	150000	150000	130000	111757,5	86
137	4161	Наградае запосленима и остали посебни расходи	576000	576000	916000	884979,98	97
137	4211	Трошкови платног промета и банкарских услуга	40000	50000	50000	18424,23	37
137	4212	Енергетске услуге	1200000	1200000	1200000	1041246,94	87
137	4213	Комуналне услуге	832000	832000	832000	770768,02	93
137	4214	Услуге комуникација	170000	170000	170000	156090,3	92
137	4215	Трошкови осигурања	120000	120000	120000	65057,22	54
138	4219	Остали трошкови	50000	50000	50000	12149,6	24
139	4221	Трошкови службених путовања у земљи	120000	150000	200000	179650,59	90
139	4231	Административне услуге	20000	20000	20000	0	0
139	4232	Компјутерске услуге	120000	120000	120000	114410	95
139	4233	Услуге образовања и усавршавања запослених	250000	250000	200000	116200	58
139	4234	Услуге информисања	700000	500000	500000	259524,64	52
139	4235	Стручне услуге	850000	750000	750000	703037,31	94
139	4236	Услуге за домаћинство и угоститељство	200000	200000	200000	105407	53
139	4237	Репрезентација	120000	120000	120000	44408	37
140	4239	Остале опште услуге	100000	100000	100000	49246,37	49
140	4242	Услуге образовања, културе и спорта	350000	350000	350000	298982,48	85
141	4243	Остале медицинске услуге	15000	15000	15000	0	0
141	4251	Текуће поправке и одржавање зграде	570000	570000	570000	243381,6	43
142	4252	Текуће поправке и одржавање опреме	100000	100000	100000	50100	50
142	4261	Административни материјал	80000	100000	120000	108673	91
142	4268	Материјал за одржавање хигијене и угоститељст	75000	75000	85000	56267	66

142	4269	Материјал за посебне намене	70000	70000	70000	70000	11300	16
144	5122	Административна опрема	550000	550000	550000	550000	549955	100
144	5151	Нематеријална имовина	500000	500000	500000	500000	499979,64	100
		Пројекат: Омладински фестивал						
154	4236	Угоститељске услуге	265000	265000	265000	265000	265000	100
154	4234	Усл.информисања	60000	60000	60000	60000	59960	100
154	4239	Остале опште услуге	70000	70000	70000	70000	0	0
153	4215	Трошкови осигурања	25000	25000	25000	25000	0	0
154	4237	Репрезентација	25000	25000	25000	25000	25000	100
		Радионице библиотеке						
156	4261	Административни материјал	12000	12000	12000	12000	11955	100
155	4236	Угоститељске услуге	20000	20000	20000	20000	20000	100
155	4234	Усл.информисања	45000	45000	45000	45000	45000	100
		Youth part net						
	4235	Стручне услуге (youth part net)						
		Укупно :	18.160.000,00	17.456.000,00	17.913.000,00	15980476,63		

У Димитровграду:23.02.2026

Ивана Тасков, директор

Ивана Тасков

Народна библиотека „Детко Петров“
Сутјеска 14, 18320 Димитровград
Тел/факс: 010 360 035
E-mail: nbdetkopetrov@mts.rs
www.bibliotekadimitrovgrad.rs

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
БРОЈ
НОМЕР 80-23/02-2026
23. 2 2026 ГОД.
ДИМИТРОВГРАД

На основу члана 39. Статута Библиотеке, и чл. 5 став 1, т. 4 и т. 5 Пословника о раду УО, Управни одбор је на седници одржаној у понедељак 23. 2. 2026. године донео:

ОДЛУКУ

усваја се Извештај о раду са финансијским извештајем Народне библиотеке „Детко Петров“ за 2025. годину

ОБРАЗЛОЖЊЕ

Управни одбор Народне библиотеке „Детко Петров“ Димитровград размотрио је Извештај о раду са финансијским извештајем за 2025. годину. Анализом представљених чинилаца закључено је да је План и програм рада са финансијским планом Народне библиотеке за 2025. годину реализован у складу са Законима о култури РС, Законом о библиотечкој делатности, да су рализоване Планом предвиђене активности за 2025. годину.

Сходно свему наведеном, Управни одбор Народне библиотеке „Детко Петров“ донео је одлуку као у диспозитиву.

УПРАВНИ ОДБОР НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ „ДЕТКО ПЕТРОВ“

Весна Андрејевић,
председница УО
НБ „Детко Петров“

